

Aan B en W
en de Gemeenteraad
van de Gemeente Hoogeveen

Hoogeveen 18 oktober 2024

Betreft: Ongevraagd advies mbt Onafhankelijke Cliëntondersteuning Participatiewet

L.S.,

Het onderwerp Cliëntondersteuning voor mensen die aangewezen zijn op een uitkering vanuit de Participatiewet is tijdens het overleg met de wethouder regelmatig aan de orde gekomen. We hebben niet het idee dat het heeft geleid tot stappen op dit punt, vandaar dat we als Cliëntenraad nu ook komen met een ongevraagd advies.

In Hoogeveen is al sinds jaar en dag bij SWW Cliëntondersteuning aanwezig vanuit de WMO. Mensen kunnen daar terecht voor hulp en advies op het gebied van

- Wonen
- Welzijn
- Financiën
- Opvoeding
- Werk
- Dagbesteding
- Ondersteuning bij het gesprek met een organisatie (bijvoorbeeld de gemeente, UWV of een begeleidende instantie)
- Indicaties aanvragen (jeugdwet/wmo/zorgverzekering/wlz)

Dat is dus goed en heel wat. Mensen kunnen daar echter niet terecht voor deskundige en onafhankelijke hulp met betrekking tot de Participatiewet / Bijstand. Dit is niet alleen onlogisch en niet correct maar het is ook een gemis.

Onafhankelijke cliëntondersteuning met betrekking tot Werk en Inkomen hoort er namelijk gewoon te zijn. De gemeente is daartoe verplicht.

Cliëntondersteuning is in de Wmo belegd, die wet geeft expliciet aan dat het gaat om het ondersteunen van inwoners bij vraagstukken rond ‘..maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, **werk en inkomen**’. Ook de Participatiewet / Bijstand valt hieronder. In de Wmo 2015 is de functie van cliëntondersteuning (Co) beschreven. Daarmee is in één wet de cliëntondersteuning geregeld voor alle levensgebieden. Dit geldt voor het gehele sociale domein (dus ook voor de Jeugdwet en de Participatiewet) én voor andere domeinen zoals, onderwijs, (preventieve) zorg en wonen. Zie [Handreiking VNG](#)

Waarom is die ondersteuning op deelgebied Werk en Inkomen nou zo nodig?

- Omdat de problematiek van mensen in de bijstand zelden alleen maar draait om een financiële kwestie. Er speelt veel meer: ziekte, gezinsproblemen, dakloosheid etc.
- Omdat mensen die een beroep moeten doen op de Participatiewet minstens even kwetsbaar zijn als mensen die een beroep moeten doen op de WMO. [Hier](#) een kort overzicht van de problematiek van de meeste bijstandsgerechtigden.

- Er wordt door ambtenaren gezegd dat cliënten een vertrouwensrelatie hebben met de behandelende ambtenaar. Het feit dat er hier sprake is van een machtsrelatie en een afhankelijkheidsrelatie maakt een vertrouwensrelatie vrijwel onmogelijk. Sowieso is het vertrouwen in de overheid al erg laag. De overheid wordt helaas niet meer gezien als een organisatie die de zwaksten daadwerkelijk helpt.

Heeft cliëntondersteuning een meerwaarde bij vraagstukken binnen de Participatiewet?

Vanuit inwonersperspectief kan die vraag met een volmondig 'ja' worden beantwoord. Overal waar inwoners met vragen zitten en niet weten bij welke loketten of regelingen zij terecht kunnen, is cliëntondersteuning een meerwaarde. Cliëntondersteuners helpen immers met het verduidelijken van je hulpvraag en helpen je bij het verkrijgen van passende hulp of ondersteuning. Dat geldt ook, en misschien wel juist, voor de Participatiewet.

Het [SCP](#) constateert dat geen sprake is '...van een vermindering van complexiteit en onduidelijkheid – niet voor werkgevers en niet voor de doelgroep.' Bovendien hebben veel inwoners, die onderdeel uitmaken van de doelgroep van de Participatiewet, meer problemen dan alleen werkloosheid of schulden. Zij hebben niet alleen te maken met de Participatiewet, maar ook met bijvoorbeeld de Wmo, Jeugdwet of Zvw (Zorgverzekeringswet). Dat je niet aan het werk komt, of schulden maakt, kan daarmee samenhangen.

Via een integrale aanpak kun je ervoor zorgen dat iemand steun krijgt bij de voorliggende problematiek, waardoor de kansen op werk en/of financiële redzaamheid toenemen. Dan is sprake van win-win: niet alleen de inwoner, maar ook de samenleving heeft daar baat bij.

Er zijn inmiddels veel gemeentes waarin de cliëntondersteuning al goed op orde is en wij ervaren het als een gemiste kans dat de [gemeente Hoogeveen](#) hier niet bij is.

Verdere informatie vindt u hier <https://www.movisie.nl/artikel/clientondersteuning-ook-participatiewet>

Ervaringsverhalen over gemiste ondersteuning uit het sociaal domein vindt u in de publicatie 'Gezien, gehoord en geholpen willen worden' van het [SCP](#)

Alles overziend, is het mooi dat er op allerlei gebieden in Hoogeveen al cliëntadviseurs zijn en is het een gemis dat er niemand is die zich heeft gespecialiseerd op het gebied van Werk en Inkomen terwijl dit wel de bedoeling was van de WMO. Wij adviseren u dan ook in de gemeente Hoogeveen een onafhankelijk cliëntondersteuner beschikbaar te maken voor onze cliënten.

Graag zien wij uw reactie in dezen tegemoet. Uiteraard zijn wij altijd bereid tot gesprek.

Met vriendelijke groet,

Bert Bouwmeester

Voorzitter Cliëntenraad Sociale Zekerheid

www.clientenraad-sz-hoogeveen.nl

email clientenraadhoogeveen@gmail.com